

ជីវិតរបស់ឌីយ៉ូសែន

DIOGÈNE

បានទទួលមរណភាពនៅក្នុងឆ្នាំទី-១ នៃអូឡាំព្យាដ ទី១១៤, ក្នុងជន្មាយុ ៩០ឆ្នាំ
។ ដូច្នេះគាត់មានកំណើតនៅក្នុងឆ្នាំទី៧នៃអូឡាំព្យាដទី៩១ ។

ឌីយ៉ូសែន នៅក្នុងក្រុមបក្សស៊ីនីក (ក.ក.ន ៖ Diogène le Cynique ៖ អាថ
ចាត់ទុកបានថា ជាឌីយ៉ូសែននៃក្រុមបក្សស្នូម, សូមកុំឲ្យច្រឡំជាមួយនិងឌីយ៉ូសែន
-ឡាអែរត) , ជាកូនប្រុសរបស់ អ៊ីស្ស៊ីស៊ីយ៉ូស, មានកំណើតនៅស៊ីណូព ដែលជាទី
ក្រុងរបស់ប៉ាប្លូក្លេនី, ក្នុងកម្ពុជអូឡាំព្យាដទី៩១ ។ ឌីយ៉ូសែនបានត្រូវគេចោទថា បា
នលួចធ្វើប្រាក់ក្លែងក្លាយជាមួយនិងដំណុករបស់ខ្លួន ។ អ៊ីស្ស៊ីស៊ីយ៉ូសបានត្រូវគេចាប់
ខ្លួនបញ្ចូលឃុំយ៉ាងនៅក្នុងកុក... ហើយគាត់ក៏បានទទួលសេចក្តីស្លាប់នៅទីនោះប-
ណ្តាយទៅ ៖ ឌីយ៉ូសែនមានការភ័យភ័យតក់ស្លុតជាខ្លាំង ក៏បានបោលរត់ចេញតែងាក
ក្រោយឆ្ពោះទៅទីក្រុងអាត្រេន ។ នៅពេលដែលគាត់បានមកដល់ទីក្រុងនេះភ្លាមកា-
លណា ក៏បានស្តាប់ទៅជួបទស្សនវិទូអង់ទីសតែន ដែលបានបណ្តេញគាត់ឲ្យត្រឡប់
ទៅវិញយ៉ាងស្វាហាប់, ពោលបានរុញច្រានគាត់និងដំបង, គឺដោយហេតុថា អង់ទី
តែនបានសម្រេចថាមិនទទួលយកសាវ័កណាម្នាក់ថែមទៀតឡើយ តទៅអនាគត។
ក៏ប៉ុន្តែឌីយ៉ូសែនគ្មានសេចក្តីតក់ស្លុតសោះឡើយ នៅក្នុងរឿងនេះ ។ គាត់បានឱន
ក្បាលហើយពោលទៅកាន់អង់ទីសតែនថា ៖ «វាយមក, វាយមក, លោកគ្រូមិនអាច
រកដំបងដំណាច់វិធីល្អមសមគួរដៃអាចបញ្ចៀសខ្ញុំ ឲ្យចេញឆ្ងាយពីលោកគ្រូបានទេ
...ចើងវាបណាលោកគ្រូនៅតែនិយាយ...» ។ អង់ទីសតែន ដោយទង់ចិត្តចំពោះការ
វិង្សសម្ភារៈរបស់ឌីយ៉ូសែន ក៏បានសុខចិត្តទទួលយល់ព្រមយកជននេះធ្វើជាសិ-
ស្សរបស់គាត់ទៅហោង ។

ឌីយ៉ូសែនមានកាតព្វកិច្ចត្រូវរស់នៅក្នុងសេចក្តីក្រីក្រលំបាកតោកយ៉ាកជាខ្លាំង,
ដូចជាមនុស្សម្នាក់ដែលគេបានបណ្តេញចេញពីស្រុករបស់ខ្លួន, ហើយដែលមិនបា
នទទួលជំនួយអ្វីសោះពីគ្រប់ទីកន្លែង ។

ថ្ងៃមួយ, គាត់បានសង្កេតឃើញសត្វកណ្តុរតូចមួយដែលរត់សប្បាយពីឆ្នេងទៅ
ស្តាំ, ដោយគ្មានព្រួយបារម្ភនឹងរាត្រីដែលធ្លាក់មកដល់... ដោយគ្មានចំបាប់ត្រូវរកការ

បន្តបំប្រែប្រួលដេកពួន, ដោយគ្មានលំបាកខ្វល់ខ្វាយនឹងត្រូវរកចំណីបរិភោគថែមទៀតផង ។ ទិដ្ឋភាពនេះក៏បានលឿនលោមចិត្តរបស់គាត់មានសេចក្តីច្រើនស្រាលចំពោះទុរគតភាពរបស់ខ្លួនឯង ។ គាត់ក៏បានសម្រេចថាពីថ្ងៃនោះតទៅនឹងរស់នៅក្នុងសេចក្តីស្ងប់ស្ងៀម គ្មានការបង្ខំចិត្តខ្លួនឯង, ដោយលែងត្រូវការរបស់អ្វីៗទាំងអស់នៅក្នុងលោកនេះ លើកលែងតែរបស់ណាដែលជាគ្រឿងចាំបាច់ ដើម្បីកុំឲ្យស្លាប់តែប៉ុណ្ណោះ ។ គាត់ក៏បានដេរអាវម៉ង់តូខ្ទប់របស់គាត់... ដើម្បីលូនលូនតណ្ហប់ឲ្យបានកក់ក្តៅ ធ្វើជាភ្លយផង ធ្វើជាគ្រែដេកផង ។ សម្បត្តិទ្រព្យផលធានរបស់គាត់ទាំងប៉ុន្មានបូករួមទៅឃើញមានតែដំបងឈើច្រត់មួយ, ថង់យាមមួយ, ហើយនិងត្រឡោកមួយសម្រាប់ផឹកទឹកតែប៉ុណ្ណោះ ។ គាត់មិនដែលដើរទៅណាមកណា ដោយភ្លេចសណ្តាប់ដៃក្រឿងសំខាន់អស់ទាំងនេះទៅតាមជាប់ជាមួយនឹងខ្លួនគាត់ទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែគាត់តែងប្រើប្រាស់ដំបងតែក្នុងពេលណាដែលគាត់ត្រូវដើរឆ្លងកាត់ស្រែចំការ... ឬក៏នៅក្នុងពេលណាដែលគាត់ត្រូវទទួលការរំខាន ។ គាត់បានពោលថា ពួកជនពិការពិតប្រាកដ មិនមែនជាពួកថ្លង់ឬខ្វាក់នោះទេ ក៏ប៉ុន្តែគឺជាពួកដែលខ្វះថង់យាមណោះទៅវិញ ។ គាត់តែងដើរជើងទទេ ហើយមិនដែលពាក់ស្បែកជើងសង្រែក ឬស្បែកជើងផ្គាត់អ្វីម្តងណានឹងគេទេ, បើទោះជាក្នុងពេលនោះ មានធ្លាក់ទឹកកកពាសពេញដីក៏ដោយ ។ គាត់បានខំប្រឹងប្រែងបរិភោគសាច់នៅផងដែរ...ក៏ប៉ុន្តែមិនបានសម្រេចក្នុងកិច្ចការនេះឡើយ ។

ឪឃ្មុំសែនបានស្នើរអង្វរករដល់ជនម្នាក់ដែលគាត់បានស្គាល់ ឲ្យចែកទឹកនៃឯកៀនកោះតូចមួយនៅក្នុងគេហដ្ឋានរបស់ខ្លួនគេ... ដើម្បីស្រួលរកគាត់ថយខ្លួនចូលមកសម្រាកម្តងម្កាល, ក៏ប៉ុន្តែដោយជននេះមានការយឺតយ៉ាវពេក ក្នុងការតបន្លើយចំពោះគាត់ជាវិជ្ជមាន (ដោយពោលថា អី-អើ) គាត់ក៏បានសម្រេចយកផុងមួយធ្វើជាទីលំនៅ, គឺជាផុងមួយដែលគាត់បានព្រមៀលរហូតនៅពីមុខគាត់, ហើយគាត់មិនដែលមានភូមិឋានផ្ទះសំបែងអ្វីទៀតក្រៅពីផុងនេះទេ ។

នៅចំពេញរដូវក្តៅ, ក្នុងខណៈដែលព្រះសុរិយាបាចសាចកម្មរស្មីបរិបូណ៌ទៅលើវាលស្រែហាក់ដូចជាគេដិត, ឪឃ្មុំសែនបែរទៅដេកប្រាស់នគាលនៅក្នុងដីខ្សាច់ដីក្តៅគគុក, ផ្ទុយទៅវិញនៅចំកណ្តាលរដូវត្រជាក់ គាត់បានទៅឱបក្រសោបរូបចម្លាក់ពោរពាសដោយទឹកកក...ដើម្បីទម្លាប់ខ្លួនគាត់ឲ្យទទួលសេចក្តីឈឺចាប់វេទនាអំពីធាតុក្តៅ និងធាតុត្រជាក់ដូចគ្នា ។

គាត់តែងមើលងាយមនុស្សផងទាំងឡាយដោយគ្មានរើសមុខ ។ គាត់បានចាត់

ទុកប្តូរនិងនិងក្រុមសាវ័កនៃទស្សនិទូរម្នាក់នេះថា ជាពួកជនចាយវាយបំផ្លិចបំផ្លាញ ដោយឥតបើគិត... ជាពួកចូលចិត្តម្ហូបឆ្ងាញ់ ។ គាត់តែងចាត់ទុកថា ពួកវាគ្មាន ឬពួក អ្នកប្រសប់ថ្លែងវាថា ...ថាសុទ្ធសឹងតែជាពួកខ្ញុំ កញ្ជះនៃប្រជាពលរដ្ឋ ។

គាត់បានពោលថាមុនរបស់ស្តេច ជាសញ្ញានៃកិត្តិយសនិងកិត្តិមាម ដែលមាន លក្ខណៈទង់ខ្សោយឬស្រួយប្រហែលគ្នានឹងពងបុព្វុ័ទ្ធិក...ដែលគ្រាន់តែចេញស ញ្ញាប្រឆាំងទៅនឹងកាលណាក៏ផ្ទះបែកទៅវិញទៅហើយ ។ ចំណែកការសំដែងល្ខោន និងសិល្បៈរបស់សម្រាប់កំនរអារម្មណ៍ទាំងប៉ុន្មាន គឺសុទ្ធតែជាអំពើអស្សារ្យឬជាអព្វត ហេតុរបស់ពួកមនុស្សអ្នក ។ ហើយនៅទីបំផុតទៅ អ្វីៗក៏មិនអាចគេចចៀសផុតបាន ពីបញ្ហាណាមួយនៃការរិះគន់ពេបប្រាថ្នារបស់គាត់ ។

... ថ្ងៃមួយ ពេលដែលឌីយ៉ូសែនដើរឆ្លងកាត់តាមស្រុកអីស៊ីន, គាត់បានត្រូវពួក ចោរចាប់ផ្តាច់នយកទៅលក់នៅទីផ្សារសាធារណៈនៅស្រុកក្រែត។ គាត់ហាក់ដូចជា គ្មានអីរវល់ខ្វល់ខ្វាយនៅក្នុងរឿងនេះសោះ ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ គាត់បញ្ចេញប្រក ពាររំភើយគឺមិនបានប្រឹងប្រែងរំដោះខ្លួនអំពីសភាពការណ៍ទាល់ប្រក នេះថែមទៀត ផង ។ គាត់ឃើញជនម្នាក់ឈ្មោះសេនីញ៉ាដដែលមានរូបរាងធំធេង ស្លៀកពាក់ស្អាត បានដើរឆ្លងកាត់តាមទីនោះ, គាត់ក៏ពោលឡើងថា ៖

- ត្រូវតែលក់ខ្ញុំទៅឲ្យជនម្នាក់នេះ, ពីព្រោះបើតាមខ្ញុំមើលទៅ ជននេះទំនង ដូចជាត្រូវការរកថៅហ្វាយម្នាក់ ។

នៅពេលដែលសេនីញ៉ាដដើរចូលមកជិត ដើម្បីតម្លៃរូបគាត់, គាត់ក៏ពោលទៅ កាន់ជននេះថា ៖

- មក, អាកូន, មកតម្លៃ ទិញយកមនុស្សម្នាក់ពិត ។

នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា តើគាត់ចេះធ្វើអ្វីខ្លះ, គាត់បានឆ្លើយថា គាត់មាន ទេពកោសល្យខាងបង្កាប់បញ្ជារ ។ នែហ៍ហ្វេរ៉ូត ! (កកន ៖ ហ្វេរ៉ូត ជាជនយោសនា សម្រាប់ផ្សាយព័ត៌មានជាសាធារណៈ) ចូរផ្សព្វផ្សាយដំណឹងឲ្យអ្នកផងដឹងថា បើនរ ណាម្នាក់ត្រូវការចង់បានថៅហ្វាយនោះ ...ត្រូវឲ្យមកទិញរូបខ្ញុំចុះ ។

ជនដែលមានការលក់រូបគាត់បានហាមប្រាមគាត់មិនឲ្យអង្គុយ ៖

- យ៉ាងម៉េចក៏បានដែរ, ឌីយ៉ូសែនថ្លែងវាថា, នៅពេលដែលគេទិញសត្វត្រី តើមាននរណាដែលខ្វល់ខ្វាយនឹងវាលយ ឬអង្គុយឬទេ ? ហើយខ្ញុំឆ្ងល់ខ្លាំងណាស់ គ្មាននរណាម្នាក់ដែលទិញកំរងបង្ហាងណាមួយ ដោយមិនបានយកទៅគោះផ្ទៀង ផ្ទាត់យ៉ាងល្អិតល្អន់មើលថាតើដឹកវាល្អឬមិនល្អផងទេ, ប៉ុន្តែដល់គេទិញរហូតដល់

មនុស្សក៏ស្រាប់ តែគេបែរជាឈរមើលទៅវិញ? ចម្លែកមែនឡា !

នៅពេលដែលគេបានតម្លៃគ្នាត្រូវរុំរួចអស់ហើយ គាត់ក៏បានពោលទៅកាន់សេនីញ៉ាដិដូច្នោះថា ៖

- បើទោះជាខ្លួនអញនៅពេលនេះជាខ្ញុំកញ្ជះរបស់ឯងក៏ដោយចុះ, ឯងត្រូវរៀបចំខ្លួនឲ្យហើយជាស្រេច ដើម្បីធ្វើអ្វីៗឲ្យស្របតាមគោលបំណងរបស់អញ ។ ពីព្រោះថា បើទោះជាអញបម្រើឯង ក្នុងនាមជាពេទ្យហ្សូក្រី ឬក៏ជាភូលប្តីរបស់ឯងក្តី ក្នុងប្រភេទណាក៏ដោយ ក្នុងថ្នាក់របស់អញជាខ្ញុំកញ្ជះក៏ដោយ ឬជាមនុស្សសេរីក៏ដោយ, ឯងត្រូវតែស្តាប់បង្គាប់បញ្ជារបស់អញ...។

សេនីញ៉ាដិក៏បានប្រគល់កូនរបស់ខ្លួនច្រើនគ្នាឲ្យឌីយ៉ូសែនបង្ហាត់បង្រៀន ។ ឌីយ៉ូសែនបានខំប្រឹងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងកិច្ចការនេះជាខ្លាំង ។ គាត់បានបង្ហាត់បង្រៀនក្មេងទាំងនេះ ឲ្យទន្ទេញចាំមាត់នូវភាគល្អៗរបស់អ្នកកវីចម្រុះ, និងសេចក្តីបំព្រញទស្សនវិជ្ជាដែលគាត់បានតុបតែងផ្ទាល់ដៃ សម្រាប់ពួកក្មេងៗទាំងនេះ ។ គាត់បានបង្ហាត់បង្រៀនក្មេងទាំងនេះ ឲ្យហ្វឹកហ្វឺនក្នុងការបោកចំបាប់, ក្នុងការបរហាញ, ក្នុងការជិះសេះ, ឲ្យផ្លឹកជំនាញក្នុងការបាញ់ព្រួញ និងឈើពាម ។ គាត់ទម្លាប់ក្មេងទាំងនេះឲ្យរស់នៅក្នុងសភាពធម្មតាជាទីបំផុត, ឲ្យជីកតែទឹក នៅក្នុងពេលបរិភោគម្ហូបអាហារជាប្រក្រតី ។ គាត់បានស្នើរសុំឲ្យគេកោរក្មេងទាំងនេះរហូតដល់ស្បែក ។ គាត់នាំក្មេងទាំងនេះ ដើរតាមផ្លូវជាមួយគាត់, ដោយឲ្យពួកវាស្លៀកពាក់របៀបអង់ខ្សោយជាទីបំផុត ជួនកាលឥតមានអាវព្រមទាំងគ្នានស្បែកជើងផងទេ ។ ចំណែកពួកក្មេងទាំងនេះវិញ មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនឹងឌីយ៉ូសែនខ្លាំងណាស់... ហើយតែងតែពោលពាក្យសរសើរអំពីឌីយ៉ូសែន ប្រាប់ឪពុកម្តាយរបស់វាជាដិច្ចជាប្រាកដ ។ (កកន ៖ ថ្ងៃក្រោយទៅ អ្នកនិពន្ធជាទាំងម្នាក់ដ៏ល្បីល្បាញនៅសតវត្សរ៍ទី១៨ សង់-សាក-រូស្សូ (Jean-Jacques Rousseau) ... ដែលមានតម្លៃពលយ៉ាងខ្លាំងជាងគេទៅលើបដិវត្តន៍បារាំងនៃឆ្នាំ១៧៨៩ បានសរសេរសៀវភៅអប់រំក្មេងមួយមានឈ្មោះថា «អេមីល», ដែលបានចម្លងយកមូលដ្ឋានអប់រំរបស់ឌីយ៉ូសែនទាំងស្រុង ។ នៅក្នុងជីវិតសង់-សាករូស្សូផ្ទាល់ ក៏មានចម្លងរបៀបរស់នៅមួយភាគធំអំពីអ្នកប្រាជ្ញឌីយ៉ូសែនផងដែរ ... ជាពិសេសនៅពេលដែលរូស្សូគាត់បែកប្រាជ្ញាសរសេរសៀវភៅមានឈ្មោះ ខ្លះខ្លះនៅក្នុងផ្ទៃអឺរ៉ុប ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងសៀវភៅដែលមានចំណងជើងថា ៖ «សេចក្តីសារភាព» រូស្សូបានសរសេរដូច្នោះថា ៖ «ខ្ញុំនឹងបំពេញកិច្ចការមួយ ដែលពុំដែលមាននរណាម្នាក់ធ្លាប់ធ្វើដូច្នោះព្រមទាំងការអនុវត្តទ្រឹស្តីរបស់ខ្ញុំ ក៏នឹងពុំមាននរណាម្នាក់ទៀតធ្វើដូចខ្ញុំឡើយ, ខ្ញុំតែម្នាក់គត់, ខ្ញុំយល់ចិត្តខ្លួនឯង... ហើយខ្ញុំស្គាល់មនុស្សផងទាំងឡាយដទៃទៀត ។ ខ្ញុំចង់

បង្ហាញមនុស្សម្នាក់ដ៏ពិត ប្រាកដចេញពីពុម្ពធម្មជាតិជាក់ស្តែងតែម្តង ហើយមនុស្សម្នាក់នោះ គឺខ្លួនខ្ញុំនេះឯង... Je forme une entreprise qui n'a pas d'exemples et dont l'exécution n'aura point d'imitateurs. Moi seul, je sens mon coeur et je connais les hommes . Je veux mon-trer un homme dans la vérité de la nature. Et cet homme, ce sera moi .- > ។ ហេតុអ្វីបានជាវេជ្ជជំនាញមនុស្សម្នាក់នោះ ឬអ្នកប្រាជ្ញល្បីៗមិនសូវដែលបានសារភាពថា ខ្លួនឯងបានទទួលតម្រូវពីអ្នកដទៃ ? ពីព្រោះមនុស្សអ្នកផ្សេង, ឬអ្នកមានក្តីឈ្មោះល្បីដូចមនុស្សច្រើនតែស្រវឹងបុណ្យចង់ធ្វើព្រះ ... កើតមកចេះឯង, គ្មានគ្រូបង្ហាញឯណាប្រដៃប្រដៅ ហើយក៏គ្មានខ្ញុំពួកថែមទៀតផង... ។

...នៅពេលដែលឌីយ៉ូសែនកំពុងតែធ្លាក់ខ្លួនទៅក្នុងទោសភាពបែបនេះ មានមិត្តភក្តិមួយក្រុមបានរៀបចំគំរោងការណ៍រើដោះគាត់ឲ្យមានសេរីភាពមកវិញ ។ < ពួកអ្នកឯងកំពុងតែអួតទ្បប់ៗទេដឹង ? គាត់បានពោលទៅកាន់អ្នកទាំងនេះ ។ តើអស់លោកចំអកឲ្យខ្ញុំ ឬក៏យ៉ាងណា ៖ ចូរដឹងថាសត្វរាជសីហ៍ វាមិនដែលធ្វើខ្ញុំកញ្ជះរបស់ពួកអ្នកណាដែលចិញ្ចឹមវានោះទេ ? ផ្ទុយទៅវិញ គឺពួកអ្នកចិញ្ចឹមនោះទៅវិញទេ ដែលជាខ្ញុំកញ្ជះរបស់វា > ។

★ ឆ្លែង ថ្ងៃមួយ, ឌីយ៉ូសែនបានពូជនយោសនាម្នាក់ដែលប្រកាសផ្សព្វផ្សាយដំណឹង ថាជនឈ្មោះឌីយ៉ូស៊ីបបានទទួលជ័យជំនះទៅលើមនុស្សដទៃទៀតនៅក្នុងការប្រកួតកីឡាអូឡាំពិក។

- នែហ៍ស៍ឡាញ៉ា, ឌីយ៉ូសែនពោលទៅកាន់ជនយោសនា, ចូរឯងនិយាយថាជាពួកជនកញ្ជះគេ និងជាពួកជនអភ័ព្វវិញទើបត្រូវ ។ គឺអញឯណោះទៅវិញទេ ដែលមានជោគជ័យទៅលើមនុស្សម្នាក់ផងទៀត។

★ ឆ្លែង នៅពេលដែលគេនិយាយទៅកាន់គាត់ថា ៖ < អ្នកឯងចាស់ហើយ, ល្មមដល់ពេលឈប់សម្រាកហើយទេដឹង? >, គាត់ក៏បានឆ្លើយតបវិញថា ៖ < យ៉ាងម៉េច, បើខ្ញុំជាអ្នករត់ប្រណាំងម្នាក់, តើត្រូវបោះបង់ខ្ញុំចោលនៅពេលចុងចប់នៃការប្រកួតរបស់ខ្ញុំឬ ? តើលោកអ្នកមិនយល់ថា ខ្ញុំគួរតែខំប្រឹងប្រែងឲ្យបានចប់ចុងចប់ដើមឬទេ ឬក៏យ៉ាងណា ? > ។

★ ឆ្លែង ក្នុងពេលដែលគាត់កំពុងតែដើរលេងកំសាន្តតាមផ្លូវថ្នល់, គាត់បាន

សង្កេតឃើញបុរសម្នាក់ដែលបានធ្វើឲ្យធ្លាក់ដំបូង ហើយជននេះមានសេក្តីរៀន
ខ្ពស់ជាខ្លាំងក្នុងការឈោងរើសយករបស់នេះមកវិញ ។ ឪឡោះស្រីនេះបានរើសរើស
ដំបូងមួយយកមកចងបណ្តើរអាស្រ័យពេញពាសទីក្រុង ដើម្បីបង្ហាញឲ្យឃើញថា
គេមិនត្រូវមានសេចក្តីរៀនខ្ពស់សោះឡើយក្នុងការដែល គេខំប្រឹងប្រែងកុំឲ្យបង
ខាតអ្វីទាំងអស់ ។

- ខ្ញុំក៏ដូចជាអ្នកលេងភ្លេងដ៏ប្រសើរម្នាក់, ខ្ញុំបោះបង់ចោលសម្លេងដ៏ពិរោះ ដើ-
ម្បីឲ្យវាធ្លាក់ទៅជាសម្បត្តិទ្រព្យរបស់អ្នកដទៃ...

★ ថ្ងៃមួយ, បុរសម្នាក់បានមកស្នើរសុំធ្វើជាសាវ័ករបស់គាត់ ។ ឪឡោះស្រី
ក៏បានប្រគល់សាច់សំបុកមួយដុំ (សាច់ភ្លៅជ្រូកហាលផ្សែង) ឲ្យបុរសនេះកាន់ព្រម
ទាំងប្រាប់ជននេះឲ្យដើរតាមគាត់ ។ បុរសនេះមានសេចក្តីអាមាស់ក្រៃលែង ក្នុងការ
កាន់សាច់ជ្រូកដើរយូរតាមផ្លូវថ្នល់ ម៉្លោះហើយគេក៏គ្រវែងសាច់មួយដុំនេះចោលបា-
ត់ទៅ ។ បីបួនថ្ងៃក្រោយមក ឪឡោះស្រីបានជួបប្រទះជនដដែលនេះ ហើយគាត់ក៏
បានពោលថា ៖ « យ៉ាងម៉េច, សាច់សំបុកមួយដុំអាចធ្វើឲ្យខូចមិត្តភាពរបស់យើងបា-
នដែរឬ? ក្នុងដែរ! ក្នុងដែរ! » ។

★ នៅពេលដែលគាត់កំពុងដើរលំហែកាយ ដើម្បីយកខ្យល់អាកាស
គាត់បានឃើញស្រីម្នាក់កំពុងតែស្តូងខ្នងយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការថ្វាយបង្គំ ព្រះ រហូត
ដល់លេចក្នុងចេញនៅកណ្តាលវាល ។ ឪឡោះស្រីនេះស្ទុះហោរទៅជិតស្រីម្នាក់
នោះព្រមទាំងពោលថា ៖ « លែហ៍! នាងស្រីកំសត់... នាងត្រូវដឹងថា ព្រះនៅពីខាង
មុខនាងឯង ក៏ដូចតែនៅពីខាងក្រោយផងដែរ, ប្រយ័ត្នព្រះឃើញរូបឯងកំពុងស្ថិត
នៅក្នុងសភាពការណ៍ចំតិកចំតួងតតមេត្តាធិមជ្ជិច្ឆ័យហ្ន៎! » ។

★ នៅពេលដែលឪឡោះស្រី កំពុងសញ្ជឹងគិតពិចារណាទៅលើក្បួនជីវិត
របស់គាត់ គាត់បានពោលព្រមទាំងសើចផងថា អ្វីៗដែលជាពាក្យប្រទេសផ្តា-
សារនៅក្នុងល្ខោនសោកនាទីមួយជាធម្មតា បានធ្លាក់មកលើរូបគាត់តែទាំងអស់ ៖
គាត់ជាមនុស្សម្នាក់គ្មានទីលំនៅ, គ្មានទីក្រុង, គ្មានស្រុកទេស, គ្មានមាត់ភូមិ, រស់
មួយថ្ងៃ ហូបមួយថ្ងៃ ក៏ប៉ុន្តែគាត់បានយកចិត្តមានៈរបស់គាត់ទៅទប់ទល់នឹងព្រេង
វាសនា, យកធម្មជាតិទៅទប់ទល់នឹងទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី, យកគោលគំនិត
ទៅទប់ទល់នឹងការភ្លើតភ្លើននៃដួងព្រលឹង ។

★ ថ្ងៃមួយបុរសម្នាក់បានមកស្ទើរស្តុរគាត់ ដើម្បីគ្រាន់ចង់ដឹងថា តើនៅពេលណា ជាការគួរសមក្នុងការបរិភោគអាហារ ។

- បើដឹងជាអ្នកមាន, គាត់ពោល, ដឹងចង់ហូបពេលណាក៏បាន ស្រេចនឹងចិត្តដឹង ។ ក៏ប៉ុន្តែបើដឹងជាអ្នកក្រីក្រ ដឹងនិរន្តរ៍នៅពេលណាដែលអាចធ្វើបាន...

★ ពួកអ្នកទីក្រុងអាត្រែនខ្លះ បានស្ទើរសុំឲ្យគាត់ចូលទៅរៀនវិជ្ជាអំពីកំបាំងរបស់ពួកគេ, ដោយអះអាងថា ពួកជនណាដែលចេះវិជ្ជានេះ ច្បាស់ជាគឺដឹងបានឡើងបុណ្យស័ក្តិយសខ្ពស់បំផុតនៅពេលទៅកាន់បរលោក ។ ដីឃ្មុំសែនក៏បានឆ្លើយតបទៅអ្នកទាំងនេះវិញថា ៖ « ជារឿងមួយគួរឲ្យអស់សំណើចម្ល៉ាងណាស់ដែលអាយស៊ីឡោសនិងអេប៉ាមីណុងនិយាយ ត្រូវរស់នៅក្នុងភក់ នៅពេលដែលពួកអ្នកដទៃតែដែលបានចូលរៀនក្បួនវិជ្ជារបស់ពួកអ្នកដទៃ ដែលសុទ្ធសឹងតែជាជនអភ័ព្វសោះ បែរជាបានឡើងទៅរស់នៅលើឋានសួគ៌ទៅវិញ ! » ។

★ ដីឃ្មុំសែនតែងមានទម្លាប់យកទឹកអប់ទៅលាបនៅជើងរបស់គាត់ ។ នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា ហេតុអ្វីបានជាគាត់ធ្វើដូច្នោះ, គាត់បានឆ្លើយថាក្លិនទឹកអប់ បើកាលណាគេយកទៅលាបលើក្បាលវាច្បាស់ជាគឺដឹងហើរឡើងទៅលើអស់ទៅហើយ... ក៏ប៉ុន្តែបើកាលណាគេយកទៅលាបជើងវិញ វាច្បាស់ជាគឺដឹងហើរចូលច្រមុះជាមិនខាន។

★ ព្រឹទ្ធាចារ្យត្រៀមម្នាក់ (កកន ៖ បើនៅក្នុងភាពយន្តមិន គេហៅថាកុង-កុង, ជនដែលគេត្រៀមពីក្មេង ហើយមានភារៈយាមត្រូវរបស់ស្រីៗនៅក្នុងវាំងស្តេច) -ដ៏មានចិត្តអាក្រក់សាមាធិប្រាណសរសេរនៅមាត់ទ្វារចូលនៃគេហដ្ឋានរបស់ខ្លួនថា ៖ « មិនត្រូវមានអ្វីដែលជាអាក្រក់សាមាធិចូលតាមទ្វារនេះឡើយ » ។ ដីឃ្មុំសែនក៏ពោលថា ៖ « ចុះម្ចាស់ផ្ទះនោះ... តើខ្លួនគេត្រូវចូលតាមច្រកណាទៅវិញដែរ ? »។

★ ថ្ងៃមួយ មានទស្សនវិទូមួយចំនួនចង់បង្ហាញឲ្យដីឃ្មុំសែនយល់ថានៅលើភពផែនដីនេះ គ្មានចលនាសោះទេ ។ ដីឃ្មុំសែនក៏ងើបឈរឡើង ហើយដើរទៅវិញទៅមក ។ « តើលោកកំពុងធ្វើអ្វីហ្នឹង ? », ទស្សនវិទូម្នាក់បានចោទសន្តរ ចំពោះគាត់ ។ « អញកំពុងតែបដិសេធទ្រឹស្តីរបស់ដឹងហ្នឹង », ដីឃ្មុំសែនឆ្លើយ ។

★ ជនម្នាក់បានពោលរឿបរាប់ប្រាប់គាត់អំពីតារាវិទ្យា, គាត់ក៏បានសួរទៅវិញដូច្នោះថា ៖ « តើដឹងធ្លាប់បានចុះពីលើមេឃមកវិញជាយូរយារណាស់មកហើយ

ពិតមែនឬ ? >> ។

★ ឆ្មាំ ប្តូរកិច្ចការនិយមន័យទៅដល់មនុស្សថាជាសត្វមានជើងពីរ តែពុំមានស្បែក ។ ឪឡែតស្រែកចាប់មាត់គកមួយមកបោចស្បែកអស់រលីង ហើយយកទៅលាក់ក្នុងអាវម៉ែងតូរបស់គាត់, រួចគាត់ដើរឆ្ពោះទៅបណ្ឌិតសភារបស់ប្តូរកិច្ចការ ។ ទៅដល់ទីនោះភ្លាម គាត់ក៏ទាញយកមាត់ពីក្នុងអាវម៉ែងតូរបស់គាត់ ហើយពោលដោយបោះមាត់ទៅកណ្តាលចំណោមសាវ័ករបស់ប្តូរកិច្ចការថា ៖ « នេះហើយ គឺជាមនុស្សរបស់ប្តូរកិច្ចការ » ។ ប្តូរកិច្ចការក៏មានកាតព្វកិច្ចត្រូវផ្សព្វផ្សាយមន័យរបស់គាត់ ដោយបន្ថែមថា, សត្វនោះមានក្រចកវីកធំទូលំទូលាយ ។

★ ឆ្មាំ ឪឡែត ដោយធ្វើដំណើរកាត់តាមស្រុកមេក្តារ បានសង្កេតឃើញថាក្មេងៗនៅទីនោះមានសភាពអាក្រាតធនលក់ ចំណែកហ្នឹងសត្វច្រើននៅទីនោះវិញ មានរោមក្រាស់ (ខ្លោង) ពាសពេញខ្លួនវា ។ « នៅទីនេះ, ឪឡែត ពោល, មានថា ឆ្មាំជាសត្វច្រើន វាគ្រាន់បើជាឆ្មាំមានថាឆ្មាំជាតូចក្មេង » ។

★ ឆ្មាំ ថ្ងៃមួយ នៅពេលដែលគាត់កំពុងអង្គុយបរិភោគ, ឪឡែតបានសង្កេតឃើញមានសត្វកណ្តារមួយចំនួនដែលមកអង្កៀមស៊ីចំណីភិក្ខុរបស់គាត់នៅក្រោមតុ ។ « យី អើ ! គាត់លាងមាត់, ឪឡែតក៏ចិញ្ចឹមពួកប៉ារ៉ាស៊ីយ៉ូមួយចំនួនផងដែរឬ ? » ។

★ ឆ្មាំ ដោយនៅពេលនោះ, ឪឡែតគាត់ទើបតែចេញពីកន្លែងមុជទឹក, មានគេសួរគាត់ថា តើមានមនុស្សច្រើនភ្លាមកស្រង់ទឹកនៅទីកន្លែងនោះឬដែរ... គាត់បានឆ្លើយថាឥតមានមនុស្សទេ។ ក៏ប៉ុន្តែ, គេសួរតបគាត់វិញ, ក្រែងទីកន្លែងនោះមានសភាពអ៊ុំអរណាស់មែនទេ ? - អ៊ុំអរសម្លៀកមែនទែន, គាត់ឆ្លើយ។

★ ឆ្មាំ ថ្ងៃមួយ, គេបានសុំអញ្ជើញគាត់ឲ្យចូលរួមក្នុងពិធីជប់លៀងមួយ ។ គាត់បានបដិសេធសំណើរនេះ ដោយសំអាងថា, កាលពីថ្ងៃម្សិលគេបានអញ្ជើញគាត់ម្តងរួចទៅហើយ ឮក៏គ្មានធនណាម្នាក់បានសុំផែងអំណរគុណចំពោះគាត់ទាល់តែសោះក្នុងរឿងនេះ។

★ ឆ្មៃមួយថ្ងៃមួយ បុរសម្នាក់សែងឈើផ្កាឆាយនៅលើស្មាបានដើរទៅទន្តិច រូបគាត់, ព្រមទាំងពោលថា ៖ < ចូរឯងប្រយ័ត្ន! > ។ < យ៉ាងម៉េច, ឌីយ៉ូសែនពោល តប, ឯងចង់បុកអញម្តងទៀតឬយ៉ាងណា? > ។ បីបួនថ្ងៃក្រោយមក រឿងដូច្នោះក៏បាន កើតមានឡើងម្តងទៀត ។ ឌីយ៉ូសែនបានយកដំបងឈើច្រត់ របស់គាត់វាយសំព ឯជនដែលបានបំប្លែងគាត់ដោយពោលថា ៖ < ឯងត្រូវប្រយ័ត្នខ្លួនឯងទៅ ! > ។

★ ឆ្មៃមួយ គាត់បានត្រូវទទឹកទឹកភ្លៀងយ៉ាងជោគជ័យ... ដោយមាន ដំណាក់ទឹកហូរជ្រួតជ្រាបពោលពេញនៅគ្រប់ទីកន្លែងអារម័ងត្រូវរបស់គាត់ ។ ពួកអ្នក ដែលឈរមើលគាត់មានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះគាត់ជាខ្លាំង ។ ប្តូរតែដែលឈរ នៅទីនោះដោយចៃដន្យ បាននិយាយទៅកាន់អ្នកទាំងនេះថា ៖ < បើអស់លោក អ្នកចង់ឲ្យគាត់នេះ មានសេចក្តីទុក្ខវេទនារពិតប្រាកដ, សូមដើរចាកចេញឆ្ងាយ ពីទីនេះទៅ...កុំក្រឡេកមើលរូបគាត់ឲ្យសោះ ។

★ ឆ្មៃមួយមនុស្សម្នាក់បានទះកំភ្លៀងគាត់។ ឌីយ៉ូសែនក៏ពោលថា ៖

- ខ្ញុំមិនដឹងសោះថា ខ្ញុំត្រូវដើរតាមផ្លូវដោយមានក្បាលពាក់អាវុធ។
- ក្នុងពេលម្តងទៀត គេបានសួរគាត់ថា តើអ្នកដែលបានទះកំភ្លៀងគាត់នោះ គេចង់បានអ្វីដែរ ?
- ចង់បានម្នកដៃក, គាត់ឆ្លើយតបវិញ ។

★ ឆ្មៃមួយ, កាលថ្ងៃមួយ, បានដាស់គាត់ជាច្រើនដៃហើយពោលថា ៖

- ទៅ ..ទៅ ! ចូរអញ្ជើញទៅប្តឹងទៅ... គេនឹងតម្រូវឲ្យឯងបង់ផាកពិន័យ ជាប្រាក់បីពាន់លីវ្រ ។ ថ្ងៃស្អែកឡើងឌីយ៉ូសែនកាន់ស្លាបដៃមួយធ្វើពីដៃក ហើយ ព្រលែងមួយដៃចំក្បាលមីឌីយ៉ាស ព្រមទាំងពោលថា ៖
- ទៅ ! ទៅប្តឹងខ្លួនឯងទៅ ឯងនឹងត្រូវបង់ផាកពិន័យដូចគ្នា !

★ ឆ្មៃមួយ, ជនលក់ថ្នាំម្នាក់បានសួរគាត់ថា តើគាត់មានជំនឿថាមាន ព្រះនៅលើមេឃពិតមែនឬទេ ?

- រកឯណាមិនជឿ, ឌីយ៉ូសែនពោលតបវិញ, ពីព្រោះអញដឹងថាគ្មាននរណា ជាសត្រូវធំបំផុតរបស់ទេព្យា និងរបស់ព្រះឲ្យលើសពីរូបឯងនេះទេ !

★ ឆ្មៃមួយឌីយ៉ូសែនបានឃើញបុរសម្នាក់កំពុងជ្រុះជុះទៅក្នុងទឹក ដោយ

នឹកសង្ឃឹមថា ខ្លួនគេនឹងជម្រះសំអាតខ្លួនឲ្យបានស្អាតបរិសុទ្ធ រួចផុតពីអំពើបាប និងសេចក្តីសៅហ្មងនានា ។ « ឱ! ជំនរកំពូ, ឌីយ៉ូសែនពោលទៅកាន់ជននេះ, ឯងមានដឹងទេថា ទោះជាឯងជម្រះខ្លួនរហូតដល់ទៅថ្ងៃស្អែកទៀតផង...ក៏ឯងនៅតែរៀនមិនចេះវេយ្យាករណ៍... ហើយឯងនៅតែច្រើនមិនផុតអំពីទុក្ខទ័ណ្ឌកម្មនៃអំពើឧក្រិដ្ឋរបស់ឯង» ។

★ ថ្ងៃមួយ គាត់បានឃើញក្មេងម្នាក់ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពច្រហោងច្រហោងមិនសមរម្យ ។ គាត់បានសួរទៅជួបគ្រូរបស់ក្មេងម្នាក់នេះ ហើយសំពង់ជននេះមួយដំបងដោយពោលថា ៖ « ម្តេចបានជាឯងបង្រៀនវាឲ្យមានអាកប្បកិរិយាអាក្រក់អាក្រីច្រឡើសបើសយ៉ាងហ្នឹង ?»។

★ ថ្ងៃមួយ, បុរសម្នាក់ចង់បង្ហាញដល់ឌីយ៉ូសែនអំពីក្បួនហោរាសាស្ត្រដែលខ្លួនទើបបានរៀបចំតុបតែងឲ្យមានរូបរាងឡើង ។ ឌីយ៉ូសែនក៏លាត់មាត់ថា ៖ «នេះបានចំជាស្នាដៃមួយលប្រសើររួមផង... ក៏ប៉ុន្តែតាមការពិតគឺដើម្បីកុំឲ្យយើងដាច់ពោះស្រាប់តែប៉ុណ្ណោះ » ។

★ គាត់បានទម្លាក់ទោសធ្ងន់ធ្ងរទៅលើពួកជនដែលតែងពោលតួញត្រូវនឹងកម្មវាសនា ។ មនុស្សម្នាក់ទាំងឡាយ, គាត់ពោល, តែងតែស្វែងសុំអំពីព្រៃឯវាសនាដ្ឋានអ្វីៗដែលមានទំនងត្រឹមតែជាសម្បត្តិទ្រព្យល្អ ...ក៏ប៉ុន្តែមិនដែលបានសុំរបស់អ្វីៗដែលជារបស់ទ្រព្យដ៏ល្អពិតប្រាកដនោះសោះ ។

★ ឌីយ៉ូសែនបានដឹងយ៉ាងច្បាស់លាស់ ថាមានមនុស្សច្រើនគ្នាណាស់ដែលបានគាំទ្ររបៀបរបរនោះរបស់គាត់... ក៏ប៉ុន្តែដោយនៅក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីមានមនុស្សតិចគ្នាណាស់សុទ្ធចិត្តប្រព្រិតតាមវិន័យរបស់គាត់, គាត់បានពោលថា , ខ្លួនគាត់ជាអ្នកមួយដែលមានគេស្រឡាញ់រាប់អានក្រៃលែង... ក៏ប៉ុន្តែគ្មាននរណាម្នាក់ដែលបានស្នើសុំរបស់គាត់ដាច់ចិត្ត ទៅធ្វើការបរិច្ចាគជាមួយនឹងគាត់ឡើយ ។

★ គាត់បានស្តីបន្ទោសដល់ជនជំពូកខ្លះដែលមានសេចក្តីតក់ស្លុតព្រួយបារម្ភតែនឹងការយល់សប្តិយល់ស្នងរបស់ខ្លួន ។ ពួកជនទាំងនេះមិនដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្វល់ខ្វាយនឹងបញ្ហាអ្វីៗ ដែលបានចោទឡើងក្នុងខួរក្បាលរបស់គេ

នៅពេលដែលគេមានភ្នែកភ្លឺនោះទេ ក៏ប៉ុន្តែគេបែរជាត្រិះរិះពិចារណាដោយអបិយជំនឿ និងដោយសុបសៅ ចំពោះអ្វីៗដែលបានហើរចូលក្នុងអារម្មណ៍នៃការស្រមៃស្រមៃរបស់គេ នៅពេលដែលគេកំពុងតែដេកនោះទៅវិញ ។

★ ឆ្មោះ សម័យថ្ងៃមួយ, នៅពេលដែលគាត់កំពុងដើរលេងកំសាន្ត, គាត់បានសង្កេតឃើញស្រីម្នាក់ដេកចំខែងនៅក្នុងគ្រែមួយ ។ គាត់ពោលថា ៖

- ទ្រូងបែបនេះមិនមែនធ្វើឡើងសម្រាប់ដាក់សត្វពន្លាត់អ្វីដ៏អាក្រក់ម្តងៗ ។

★ ឆ្មោះ ពួកជនជាតិអាត្រ័នមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនឹងដីឃ្មុំសែនជាខ្លាំងព្រមទាំងមានសេចក្តីកោតគោរពទៀតផង ។ ពួកគេបានចាប់យុវជនម្នាក់ចងវាយនិងខ្សែត្រីព្រោះតែជនម្នាក់នេះបានធ្វើឲ្យបែកផុតរបស់ឌីឃ្មុំសែន ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ គេបានរកផុតថ្មីមួយទៅជូនគាត់ថែមទៀត ។

★ ឆ្មោះ មនុស្សគ្រប់គ្នាតែងតែបានផ្លែឯសរសើរអំពីសុភមង្គលរបស់កាលីស-តែន ដែលបានទទួលរាជ្យសំណងបាយទឹករាល់ថ្ងៃនៅតុរបស់ស្តេចអាឡេចសង់ ។ « ក៏ប៉ុន្តែខ្ញុំ, ឌីឃ្មុំសែនពោលតបវិញ, ខ្ញុំយល់ឃើញថាកាលីសតែនជាមនុស្សចុះឆកទៅវិញទេ... នៅក្នុងរឿងតែមួយគត់ដែលជននេះត្រូវតែបរិភោគរៀងរាល់ថ្ងៃ ព្រឹកល្ងាច ជាមួយនឹងអាឡេចសង់ ។

★ ឆ្មោះ ក្រាទែរបានប្រើមធ្យោបាយគ្រប់យ៉ាង ដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូលទាក់ទាញឌីឃ្មុំសែនឲ្យទៅរស់នៅក្នុងប្រាង្គប្រាសាទរបស់ខ្លួន ។ ឌីឃ្មុំសែនបានឆ្លើយតបទៅជននេះវិញថា គាត់សុខចិត្តរស់តែនឹងនំប៉័ងនៅទីក្រុងអាត្រ័ន ជាជាងទៅរស់នៅក្នុងសេចក្តីរុងរឿងនៃវាំងប្រាសាទរបស់ក្រាទែរ ។

★ ឆ្មោះ ពែរឌីកាសបានធ្វើការគំរាមកំហែងទៅលើឌីឃ្មុំសែន ថាខ្លួននឹងសម្លាប់គាត់ ប្រសិនបើឌីឃ្មុំសែនមិនព្រមមកលេងពែរឌីកាសនោះទេ ។ «ឯងធ្វើដូច្នោះច្បាស់ជាមិនបានបំពេញស្នាដៃអ្វីមួយដ៏ធំដុំនោះទេ, ឌីឃ្មុំសែនបានពោលតបវិញ, ពីព្រោះសត្វអសិរពិសដ៏តូចមួយក៏អាចធ្វើការនេះបានដែរ។ ហើយអញសូមប្រាប់ ឯងទៅចុះថា ឌីឃ្មុំសែនមិនត្រូវការពែរឌីកាស ហើយនឹងជីវិតផុំរបស់ជននេះដើម្បីគ្រាន់តែរស់ដោយសប្បាយនោះទេ»។ ហើយគាត់ក៏លាងមាត់ថា ៖ «អធិប្បា! ព្រះហើយនិងទេព្យាមានចិត្តល្អពន់ពេកណាស់ចំពោះមនុស្សដោយបាន

ផ្តល់ជីវិតឲ្យអ្នកទាំងនេះ , ក៏ប៉ុន្តែសោភ័ណភាពទាំងប៉ុន្មានដែលព្រះបានចងក្រង
មកជាមួយនឹងជីវិត មិនត្រូវបានពួកបដុជ្ជនទាំងនេះទទួលស្គាល់សោះឡើយ។
ពួកគេពិតតែពីស្វែងរកបរិភោគឆ្ងាញ់ ហើយនិងលាបទឹកអប់ ។

★ ថ្ងៃមួយ, គាត់បានឃើញជនម្នាក់ដែលឲ្យខ្ញុំ កញ្ជះដាច់ថ្លែរបស់ខ្លួនពាក់
ស្បែកជើងឲ្យ...។ « ឯងប្រហែលមិនសប្បាយចិត្តទេដឹង, គាត់ស្តីបន្លោសឲ្យជន
នេះ, រហូតដល់ថ្ងៃណាមួយវាញើសឯងខ្លាចចេញដូចទឹកសំបោរ ? ចុះដែលឯង
ទាំងពីរនេះវិញ, ទុកវាធ្វើអ្វីដែរ ? » ។

★ គេពេលមួយទៀតដែលគាត់កំពុងតែដើរតាមផ្លូវ, គាត់បានឃើញពួក
ចៅក្រមបណ្តើរមនុស្សម្នាក់យកទៅធ្វើទុក្ខទោសទារុណកម្ម ដោយហេតុថាជន
នេះបានលួចកូនដំបូងមួយនៅក្នុងឃ្នាំងសាធារណៈ ។ « មើលចុះ ! ឌីយ៉ូសែនពោល,
គឺសុទ្ធសឹងតែជាចោរធំៗដែលកំពុងបណ្តើរកូនចោរតូចមួយ ! » ។

★ គាត់បានពោលថា ៖ មនុស្សអ្នកមានដែលជាជនល្ងង់ខ្លៅ ក៏ហាក់ដូចជា
សត្វច្រៀមញើមួយដែលពោរពេញទៅដោយរោមមាស ។

★ ថ្ងៃមួយ, ដោយគាត់បានដើរមកដល់កណ្តាលផ្សារ, គាត់ក៏ស្រាប់តែ
ចាប់ផ្តើមអេះខ្លួនញាប់ស្តែក ។ « ឱ ! ព្រះជាម្ចាស់, គាត់ពោល, ធ្វើម្តេចឲ្យបានអេះ
ពោះដូច្នោះទៅ ខ្ញុំ បាត់ឃ្លានបាយរាល់ពេលវេលា...តាមចំណង់ចិត្តរបស់ខ្ញុំ » ។

★ គេពេលដែលគាត់ចូលមុជទឹក, គាត់បានប្រទះឃើញយុវជនម្នាក់កំពុង
ប្រព្រឹត្តអំពើកាមវិការម្យ៉ាងដ៏ប៉ិនប្រសប់, ក៏ប៉ុន្តែមិនទំនងជាសុច្ឆរិតប៉ុន្មានទេ ។
« ឯងធ្វើចលនាបែបនេះកាន់តែបានល្អ, គាត់ពោលទៅរកជននេះ, ចលនារបស់
ឯង នឹងកាន់តែក្លាយទៅជាអំពើអាក្រក់ ។

★ គេពេលមួយទៀត, ក្នុងឱកាសដែលគាត់កំពុងឆ្លងផ្លូវមួយ គាត់ឃើញ
មានពួកសរសេរនៅលើផ្ទះជនម្នាក់ដែលជាអ្នកស៊ីជីកបាយវាយខ្លះខ្លាយ ដែល
បញ្ជាក់ថាគេហង្គាននេះនឹងត្រូវលាក់ ។ « ឃើញទេ ! ឌីយ៉ូសែនពោល, សភាព
ប្រមឹកជោគជ័យរបស់ម្ចាស់ឯងបានបង្ខំឲ្យគាត់នេះក្អកចេញអីចឹងឯង ! » ។

★ ថ្ងៃមួយ, បុរសម្នាក់បាននិយាយដៀលបង្គាប់ប្រមាថរូបគាត់អំពីថាគ្មាន
របស់គាត់ជាជននិរទេសខ្លួន ។ « ឱ ! ជនអភ័ព្វឆើយ, គាត់បានពោលតបវិញ, តាម
ពិតខ្លួនអញសប្បាយចិត្តទៅវិញទេតើក្នុងរឿងនេះ ៖ គឺមកពីរឿងនេះឯងហើយ
ដែលបណ្តាលឲ្យបញ្ហាក្លាយទៅជាទស្សនវិទូរ ! » ។

★ បន្តិចក្រោយមក, ជនម្នាក់ទៀតបាននិយាយមកកាន់គាត់ដោយពាក្យ
ត្រគោះថា ពួកជនជាតិស៊ីណូពបានដាក់ទោសរូបគាត់ឲ្យរស់នៅក្រៅប្រទេសមួយ
ជិត ។ « ចំណែករូបអញវិញ, អញដាក់ទោសទណ្ឌកម្មពួកអ្នកទាំងនេះឲ្យរស់មួយ
ក្រវិចតែនៅក្នុងស្រុកអាក្រក់របស់ពួកខ្លួននៅតាមឆ្នេរនៃប៉ុង-ដឹកសាំង ។

★ ពេលខ្លះ គាត់បានទៅបង់ស្រដំនៅចំពោះរូបសំណាករបស់ព្រះ ដើម្បីសុំ
ទ្រង់ប្រទានពរឲ្យបានសម្រេចបំណងផ្សេងៗ ។ នៅពេលដែលគេសួរគាត់ថា ហេតុ
អ្វីបានជាគាត់ទៅបង់ព្រះទៅវិញ ?

- គឺដើម្បី, គាត់ពោល, ទម្លាប់ខ្លួនខ្ញុំឲ្យព្រះបដិសេធជាធិបូជាកាល ។

★ នៅពេលដែលសេចក្តីក្រខ្វះបង្ខំគាត់ឲ្យធ្វើការសុំទាន, គាត់ក៏និយាយ
ទៅជនទី-១ ដែលគាត់ជួបប្រទះ ដោយពាក្យសំដីដូច្នោះថា ៖ « ប្រសិនបើជាឯងធ្លាប់
បានធ្វើទានដល់ជនណាម្នាក់ហើយ, ក៏សូមឲ្យឯងដាក់ទានចំពោះអញ ដូច្នោះដែរ,
ហើយបើជាឯងមិនធ្លាប់ដែលឲ្យអ្វីដល់នរណាម្នាក់សោះ ត្រូវឯងចាប់ផ្តើមពីរូបអញ
នេះឡើងទៅ ! » ។

★ គេបានសួរគាត់នៅក្នុងសម័យថ្ងៃមួយថា តើដីនិស្សេនផ្តាច់ការធ្លាប់
ប្រព្រិត្តយ៉ាងណាខ្លះជាមួយនឹងមិត្តភក្តិរបស់ខ្លួន ? « គឺដូចជាគេប្រើប្រាស់ដីប
កាលណាវានៅពេញ, គាត់ពោល, ហើយដែលគេគ្រវែងចោល កាលណាអស់មាន
អ្វីហើយ »។

★ ថ្ងៃមួយគាត់បានសង្កេត, នៅក្នុងរង្គសាលមួយ, ឃើញជនជីកស៊ីបំផ្លាញ
ទ្រព្យសម្បត្តិម្នាក់ ដែលពិតតែពីហូបផ្លែស្តុលីវ ។

- ប្រសិនបើឯងធ្លាប់បរិភោគតែរបៀបនេះតាំងពីដើមរៀងមក..., គាត់ពោល,
ប្រហែលជាម្ហូបអាហាររបស់ឯងនៅថ្ងៃនេះមិនបានធ្លាក់ដុំដាបអីចឹងពេកទេ ។

★ គាត់តែងធ្លាប់និយាយថា ចំណង់អារត់អារាយតតព្រំដែនគឺជាប្រភព

នៃសេចក្តីទុក្ខវេទនារដែលតែងសង្កត់យាយីទៅលើមនុស្សជាតិគ្រប់សណ្ឋាន...

- រីឯជនសុច្ឆរិត គឺជាបុគ្គលរបស់ព្រះនិងទេព្យាជាប្រាកដ...
- ចំណែកពោះទឹក (ក្រពះបាយ) គឺជាជ្រោះបាតដាលនៃជីវិត
- អំពីសន្តរកថាមួយដែលគេបានសំរាតពាក្យឃ្លា គឺហាក់ដូច ជាទឹក ឃ្មុំមួយ បន្ទះដូច្នោះដែរ, ហើយនៅទីបំផុត ចំពោះស្នេហាវិញ គឺជាកិច្ចការរបស់ពួកអ្នក រស់នៅទំនេរ, ឬខ្ចីលប្រឆុស ។

★ ថ្ងៃមួយគេបានសួរគាត់ថា តើនៅក្នុងសភាពការណ៍បែបណាដែលត្រូវចាត់ ទុកជាលក្ខណៈអភ័ព្វជាទីបំផុត ?

- គឺ, គាត់ឆ្លើយតប, លក្ខណៈរបស់មនុស្សចាស់ដែលនៅក្នុងសភាពក្រីក្រ ។ មានពេលមួយទៀត - ថា តើមានអ្វីទៅដែលជាសម្បត្តិទ្រព្យល្អលើសគេ នៅ ក្នុងសកលលោកនេះ ៖ គាត់បានឆ្លើយថា គឺជាសេរីភាព !

★ ជនម្នាក់បែកគំនិតសួរគាត់ថា តើសត្វអ្វីដែលខំយ៉ាងសាហាវជាង គេបំផុត ? < បើនៅក្នុងចំណោមជនព្រៃផ្សៃ, គាត់ពោលឆ្លើយតប, គឺជាពួកជន ឱយាយដើមគេ, ក៏ប៉ុន្តែបើនៅក្នុងចំណោមអ្នកចេះដឹងវិញ, គឺជាពួកជនអ្នក បញ្ជើបញ្ជីរលើកជើង > ។

